

Список використаної літератури

1. День Незалежності України: що об'єднує українців і як ми бачимо перемогу на шостому місяці війни. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. 22 червня 2022 р. URL: <https://dif.org.ua/article/den-nezalezhnosti-ukraini-shcho-obednue-ukraintsiv-i-yak-mi-bachimo-peremogu-na-shostomu-misyatsi-viyni>
2. Івановський В.В. Економічна демократія: сутність та сучасні виклики. *Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри: Зб. матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 27-28 жовтня 2022 р.)*. Івано-Франківськ, 2022. С. 121-126.
3. Яковлев Д. В. Публічні звернення інтелектуалів як технологія раціоналізації політичної комунікації. *Актуальні проблеми філософії та соціології : Науково-практичний журнал*. 2022. Вип. 38. С. 87-93.
4. Przeworski A, Wallerstein M. Democratic Capitalism at the Crossroads. *The Political Economy: Readings in the Politics and Economics of American Public Policy*. New York: Routledge, 1984. P. 335-348. DOI: 10.4324/9781315495811-25
5. Ringen S. A distributional theory of economic democracy. *Democratization*. 2004. Vol. 11(2). P. 18-40.

Карпенко Євген Сергійович

Студент факультету соціології та права

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: Чукут Світлана Анатоліївна

Професор кафедри теорії та практики управління,

доктор наук з державного управління, професор

НАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Сучасне суспільство переживає кардинальні зміни, пов'язані із застосуванням досягнень науково-технічного прогресу у багатьох сферах діяльності. Взаємодія держави і особи унаслідок цифровізації набуває нових рис і форм. Однією з таких трансформацій є надання електронних державних послуг. Як свідчить дослідження Київського Міжнародного Інституту Соціології, станом на вересень 2021 року в Україні 3 із 5 респондентів мали досвід користування державними електронними послугами за останній рік [1, с. 5]. Тобто, питання дослідження сутності поняття електронних послуг та їх практичної реалізації в Україні є досить актуальним як для підвищення загальної обізнаності, так і для систематизації інформації щодо цієї сфери.

Розпочати дослідження сфери електронних послуг варто з визначення цього поняття дослідниками та законодавством. Так, О. Загаєцька визначає електронні послуги, як державні та муніципальні послуги, а також інформаційні послуги, для надання яких

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»

використовуються інформаційно-телекомунікаційні технології [2, с. 65].

І. Тищенко наводить таке визначення: електронні послуги – це послуги, які надаються з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та системи Інтернет [3, с. 12]. А також доповнює, що електронними слід вважати всі публічні послуги (державні, муніципальні, адміністративні, соціальні, управлінські), які надаються в електронному вигляді з використанням інформаційно-комунікаційних технологій [3, с. 17].

Тобто, спільною рисою електронних послуг у наведених вище визначеннях є використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема Інтернету. Можна відмітити їх спрямування до визначення електронних послуг у контексті їх надання органами державної влади або органами місцевого самоврядування.

Наступним розглянемо визначення, яке надається у вітчизняному законодавстві. Найширшим є поняття, викладене у Законі України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» від 15.07.2021. Згідно з ним, електронна публічна послуга – це послуга, що надається органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, які перебувають в їх управлінні, у тому числі адміністративна послуга (у тому числі в автоматичному режимі), яка надається з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем на підставі заяви (звернення, запиту), поданої в електронній формі з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем (у тому числі з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг), або без подання такої заяви (звернення, запиту) [4]. Це визначення розкривається саме з точки надання електронних послуг органами державної влади та місцевого самоврядування і є змістовнішим, ніж викладені вище трактування цього поняття дослідниками.

Дослідження практичної реалізації надання електронних послуг в Україні варто почати з нормативно-правового забезпечення. Його основу складають:

- Конституція України;
- Закон України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг»;
- Закон України «Про електронні довірчі послуги»;
- Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»;
- Закон України «Про захист персональних даних»;
- Закон України «Про електронні комунікації»;

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг».

Звісно, наведений вище перелік не є вичерпним, адже до нього можна додати велику кількість законів та підзаконних актів, які безпосередньо чи опосередковано (через суміжні сфери) регулюють та впливають на надання державних електронних послуг в Україні.

В Україні існує два профільних відомства, безпосередньо відповідальних за сферу надання електронних послуг та цифровізацію в цілому: Міністерство цифрової трансформації (головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері надання електронних та адміністративних послуг зокрема [5], тобто, є профільним органом щодо цього питання) та Міжгалузева рада з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (тимчасовий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України, який утворений для вивчення проблемних питань з реалізації державної політики у сферах цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації [6]).

Важливим елементом системи надання електронних послуг є відповідні електронні ресурси (вебсайти, вебпортали тощо). Саме вони дають доступ до інформації про послуги або їх отримання онлайн. Якщо казати про вітчизняні електронні ресурси такого призначення, то їх можна розділити на три категорії:

1. Загальний (єдиний) вебпортал електронних послуг;
2. Вебпортали електронних послуг різних органів державної влади, на яких можна отримати електронні послуги більш спеціалізованого характеру (наприклад, вебсайт Державної міграційної служби);
3. Вебпортали електронних послуг органів місцевого самоврядування.

У підсумку, можна зазначити, що питання надання електронних послуг, їх визначення є опрацьоване дослідниками. В Україні наявне достатньо розгалужене законодавство щодо регулювання надання електронних послуг, яке складається з Конституції, законів та підзаконних актів, і надає як теоретичне, так і більш практичне. Окрім цього, визначені конкретні профільні державні органи, які відповідають за цю сферу, що сприяє кращій координації в процесі розробки та прийняття рішень. Наявні також і електронні ресурси різних рівнів, за допомогою яких громадяни мають доступ до

отримання державних електронних послуг. В цілому, сфера надання електронних послуг в Україні є достатньо розвинутою і має міцно сформовану основу, проте потребує подальшої модернізації із орієнтацією на кращі зарубіжні практики.

Список використаної літератури

1. Думки і погляди населення України щодо державних електронних послуг: вересень 2021 року (Аналітичний звіт). (2021). Київський Міжнародний Інститут Соціології. https://www.kiis.com.ua/materials/pr/20220124_pr/AReport%20-%20E-services%20usage%202020-2021.pdf
2. Загаєцька, О. (2010). Проблеми та перспективи надання електронних послуг в Україні. Електронне урядування, 62–78. https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/ZHurnal_Elektronne-uryaduvannya_1_2010.pdf
3. Тищенко, І. (2017). Електронні послуги у діяльності публічної адміністрації України. Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/935/1/Монографія_Тищенко%20І.О.pdf
4. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг, Закон України № 1689-IX (2021) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>
5. Питання Міністерства цифрової трансформації, Постанова Кабінету Міністрів України № 856 (2022) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text>
6. Про утворення Міжгалузевої ради з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, Постанова Кабінету Міністрів України № 595 (2020) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2020-п#Text>

Кокора Валерій Віталійович

Студент 4 курсу спеціальності «Соціологія» спеціалізації: «Соціологія масової комунікації, журналістики і реклами»

Криворізького державного педагогічного університету

Науковий керівник: Лобанова Алла Степанівна

Професор кафедри соціології та масових комунікацій

Криворізького державного педагогічного університету,

доктор соціологічних наук, професор

ІНФОРМАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ОСНОВНИХ РІЗНОВИДІВ ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ

В сучасних умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства різновиди зовнішньої реклами набувають особливої значущості й актуальності на фоні повномасштабної війни, так як її використання суттєво впливає на формування патріотичної свідомості населення. Звісно, виникають цілком закономірні питання: які різновиди зовнішньої реклами є найбільш

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»